

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه هنر اصفهان
دانشکده هنرهای تجسمی و کاربردی
گروه نقاشی

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته نقاشی

**بیان تصویری از منظر دیجیتال:
ویژگی ها و خصوصیات**

استاد راهنما:

دکتر منصور حسامی

استاد مشاور:

امیرعباس محمدی راد

پژوهشگر:

شادی داوریان

خرداد ۱۳۹۰

اظهارنامه دانشجوی:

موضوع پایان نامه: بیان تصویری از منظر دیجیتال: ویژگی‌ها و خصوصیات

استاد راهنما: جناب آقای دکتر منصور حسامی

اینجانب شادی داوریان دانشجوی دوره کارشناسی ارشد رشته نقاشی دانشکده هنرهای تجسمی و کاربردی دانشگاه هنر اصفهان به شماره دانشجویی ۸۷۱۱۳۰۸۱۰۸ گواهی می‌نمایم که تحقیقات ارائه شده در این پایان‌نامه توسط شخص اینجانب انجام شده و صحت و اصالت مطالب نگارش شده مورد تأیید می‌باشد و در موارد استفاده از کار دیگر محققان به مرجع مورد استفاده اشاره شده است. به‌علاوه گواهی می‌نمایم که مطالب مندرج در پایان‌نامه تاکنون برای دریافت هیچ نوع مدرک یا امتیازی توسط اینجانب یا فرد دیگری ارائه نشده است و در تدوین متن پایان‌نامه چارچوب مصوب دانشگاه هنر اصفهان را به‌طور کامل رعایت کرده‌ام.

۱۳۹۰ / ۳ / ۸

امضاء دانشجوی:

تاریخ:

کلیه حقوق مادی مترتب بر نتایج مطالعات، ابتکارات و نوآوری های ناشی از تحقیق، همچنین چاپ و تکثیر، نسخه برداری، ترجمه و اقتباس از این پایان نامه کارشناسی ارشد، برای دانشگاه هنر اصفهان محفوظ است.
نقل مطالب با ذکر منبع بلامانع است.

ای خداوند جان و خرد، هنگامی که در اندیشه خود،
تو را سرآغاز و سرانجام هستی شناختم ،
دریافتم که تو، آفریننده راستی و اندیشه نیک هستی.
و درک کردم که خوشبختی از آن کسی است که
راستی و داد را به خاطر راستی و داد انجام می دهد، و نه از برای پاداش.
از تو می خواهم که خرد و منش نیک، و تندرستی و شادی را
بر من و مردم کشورم ارزانی داری.

تقدیم به:

مادر و پدر مهربانم، که لحظات سرشار از باورِ بودن،
لذت و غرور دانستن، جسارت خواستن، عظمت رسیدن،
و تمام تجربه‌های یکتا و زیبای زندگیم،
مدیون حضور سبز آنهاست.

سپاسگزاری:

با تشکر از استاد گرانقدر جناب آقای دکتر منصور حسامی،
که از رهنمودهای ارزنده و نظارت دقیقشان بر بخش‌های
نظری و عملی این رساله، بسیار بهره بردم.

با تشکر از استاد ارجمند جناب آقای محمدی راد
به پاس راهنمایی‌هایشان.

چکیده :

دنیای امروز با حضور گسترده‌ی فناوری‌های نوین ارتباطی در تمام زوایای زندگی، معنا می‌یابد. گسترش نوعی از هنر به نام "دیجیتال" از اواخر قرن بیستم، بیانگر رغبت هنرمندان برای استفاده از فناوری روز دنیا، به دلیل توانایی در برقراری ارتباط به شیوه‌ای نوین با دیگران است. این نوع هنر، با امکانات دیجیتالی خلق شده و عموماً مخلوق فناوری می‌باشد، یا اینکه با تصویری اسکن شده، پس از ورود به رایانه و تغییراتی که توسط هنرمند در آن صورت می‌گیرد، به اثر هنری تبدیل می‌شود. اما پذیرش یا عدم پذیرش هنر دیجیتال و ارزش گذاری بر آن، از موضوعاتی است که امروزه از طرف منتقدان هنری مورد بحث قرار می‌گیرد؛ برخی سعی بر آن دارند تا هنر دیجیتال، و هنری که با استفاده از ابزارهای سنتی خلق می‌شود را با یکدیگر مقایسه کنند. این پژوهش به شیوه اسنادی صورت گرفته است، و هدف از آن، با تأکید بر نقاشی دیجیتال، بیان کاستی‌ها و مزیت‌ها، امکاناتی که این ابزار در اختیار هنرمندان و به ویژه نقاشان قرار می‌دهد و اینکه چه عواملی باعث شده تا مردم، نسبت به هنرهای سنتی گرایش پیدا کنند، و درنهایت، آیا مقایسه‌ی این دو هنر در اصل می‌تواند صحیح باشد یا خیر، متمرکز گردیده است؛ و ضمن معرفی آثار شاخصی که در محدوده‌ی هنر دیجیتال خلق شده‌اند، و هر کدام بیان تصویری متفاوتی را ارائه می‌دهند، حوزه‌های مختلفی که این هنر در آن حضور پیدا کرده است، مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

کلیدواژه‌ها: هنر دیجیتال، هنر سنتی، نقاشی دیجیتال، تکنولوژی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
1	فصل اول: کلیات تحقیق
2	1-1. مقدمه
3	2-1. بیان مسأله
3	3-1. اهمیت و ضرورت
5	4-1. اهداف پژوهش
5	5-1. سؤالات و فرضیه‌ها
6	6-1. پیشینه تحقیق
6	6-1. تحقیقات و فعالیت‌ها
7	6-2. برنامه‌های تولید شده
7	6-3. پژوهش‌ها
8	7-1. محدودیت‌های پژوهش
9	8-1. شرح واژه‌ها و اصطلاحات به کار رفته
13	پی‌نوشت‌ها
14	فصل دوم: فناوری و هنر
15	2-1. مقدمه
15	2-1-1. فناوری
18	2-1-2. بررسی فناوری از دیدگاه‌های مختلف
21	2-1-3. هنر
23	پی‌نوشت‌ها

24	فصل سوم: رایانه
25	3-1 مقدمه
25	3-2 معانی متفاوت رایانه
33	3-3 برنامه‌ها و سیستم‌های نقاشی دیجیتال
37	3-4 ریشه‌یابی سیستم‌های نقاشی دیجیتال
40	پی‌نوشت‌ها
42	فصل چهارم: هنر دیجیتال
43	4-1 مقدمه
43	4-2 تاریخچه هنر دیجیتال
45	4-3 جنبش‌های هنری گذشته که در روند خلق هنر دیجیتال مؤثر بودند
65	پی‌نوشت‌ها
66	فصل پنجم: ادغام هنر و فناوری
67	5-1 ادغام هنر و فناوری
71	5-2 فناوری دیجیتال به عنوان یک مدیوم
77	5-3 گونه‌های مختلف هنر دیجیتال
78	5-3-1 هنر چیدمان
88	5-3-2 هنر نرم افزار
90	5-3-3 هنر اینترنت
92	5-3-4 واقعیت مجازی
101	پی‌نوشت‌ها
103	فصل ششم: جمع آوری و نگهداری هنر دیجیتال

104.....	6-1. جمع‌آوری و نگهداری هنر دیجیتال.....
106.....	6-2. مقایسه هنر سنتی با هنر دیجیتال.....
110.....	6-3. مزیت‌های نقاشی دیجیتال.....
111.....	6-4. آینده هنر دیجیتال.....
116.....	پی‌نوشت‌ها.....
117.....	فصل هفتم: دستکاری عکس و تصویر.....
118.....	7-1. مقدمه.....
118.....	7-2. دستکاری عکس.....
119.....	7-3. دستکاری تصویر: عکس و چاپ.....
144.....	7-4. معرفی هنرمندان.....
144.....	7-4-1. هنرمندان خارجی.....
148.....	7-4-1-1. مراحل خلق یک اثر نقاشی دیجیتال.....
162.....	7-5. ورود فناوری به ایران.....
164.....	7-5-1. هنرمندان ایرانی.....
173.....	پی‌نوشت‌ها.....
176.....	فصل هشتم: بخش عملی.....
177.....	8-1. مقدمه.....
178.....	8-2. بیان تصویری از منظر دیجیتال (آثار).....
190.....	نتیجه.....
192.....	پی‌نوشت‌ها.....

فهرست جدول‌ها

صفحه

عنوان

جدول (1-3). دوره زمانی برنامه‌ها و سیستم‌های نقاشی دیجیتال که به صورت رنگی خلق شدند.....34

فهرست عکس‌ها

عنوان	صفحه
عکس (2-1). نمونه‌ای از فانوس جادویی که اختراع آن، شروع استفاده از فناوری بود	18
عکس (3-1). نمونه‌ای از یک رایانه ^۱ آنالوگ	27
عکس (3-2). نمونه‌ای از یک رایانه ^۱ آنالوگ	27
عکس (3-3). ممکس، 1945	28
عکس (3-4). نخستین رایانه ^۱ دیجیتال جهان "انیاک"، 1946	29
عکس (3-5). یونیاک، 1951	29
عکس (3-6). مفهوم هایپر تکست (ابر متن)	30
عکس (3-7). طرح اولیه شبکه آرپانت	31
عکس (3-8). نخستین موشواره‌ی جهان که توسط اینگلبارت اختراع و ساخته شد	32
عکس (3-9). سخت افزار برنامه سوپر پینت، دیک شاپ	37
عکس (3-10). پیچیدگی سخت افزاری برنامه سوپرپینت، دیک شاپ	38
عکس (3-11). محیط برنامه سوپرپینت، دیک شاپ	38
عکس (3-12). دختر سیاه پوست، نخستین نقاشی اجرا شده در برنامه سوپر پینت، اثر: دیک شاپ	38
عکس (3-13). محیط برنامه پینت، ساخته تام پورتر	39
عکس (4-1). بشقاب‌های شیشه‌ای گردان، اثر: مارسل دوشان، 1920	48
عکس (4-2). نمونه‌ای از نحوه عملکرد بشقاب‌های گردان، مارسل دوشان، 1920	48
عکس (4-3). نمونه‌ای از نحوه عملکرد بشقاب‌های گردان، مارسل دوشان، 1920	49
عکس (4-4). مجسمه‌های نورانی، موهولی ناگی، تکنیک: فلز - لوله شیشه‌ای و جیوه، 1933	49
عکس (4-5). نحوه‌ی عملکرد مجسمه‌های نورانی، موهولی ناگی، 1933	50

- عکس (4-6). رندوم اکسس، اثر: جون پایک، 1963..... 52
- عکس (4-7). گوسیان گوادراتیک، اثر: مایکل نول، 1963..... 53
- عکس (4-8). کاتالوگ، اثر: جان ویتنی، 1961..... 54
- عکس (4-9). آرابسک، اثر: جان ویتنی، 1975..... 55
- عکس (4-10). آرابسک، اثر: جان ویتنی، 1975..... 55
- عکس (4-11). مرغ مگس خوار، اثر: چارلز سوری، 1967..... 56
- عکس (4-12). مرغ مگس خوار، اثر: چارلز سوری، 1967..... 56
- عکس (4-13). پوستر نمایشگاه "خوش اقبالی سایبرنتیک"، 1960..... 57
- عکس (4-14). یک نمونه از آثار به نمایش درآمده در انستیتو هنرهای معاصر لندن، 1968..... 58
- عکس (4-15). زانادو، اثر: جک برنهام، 1970..... 59
- عکس (4-16). هنرهای ماهواره‌ای، کیت گالوی و شری رایینوویتز، 1977..... 60
- عکس (4-17). نخستین ارتباط همزمان هنرمندان از نقاط مختلف جهان که توسط فناوری دیجیتال امکان پذیر شد، 1979..... 61
- عکس (4-18). ظهور، اثر: بیل ویولا، تکنیک: چیدمان دیجیتالی، 2003..... 63
- عکس (5-1). خیابان پنجم، اثر: جیم کمپبل، 2001..... 73
- عکس (5-2). کلیسای خیابان پنجم، اثر: جیم کمپبل، 2001..... 73
- عکس (5-3). قاب‌های نقاشی دیجیتالی، اثر: جان اف سایمون جونیور..... 74
- عکس (5-4). قاب‌های نقاشی دیجیتالی، اثر: جان اف سایمون جونیور..... 75
- عکس (5-5). بخشش بی‌پایان، اثر: جان اف سایمون جونیور..... 76
- عکس (5-6). شهر خواندنی، اثر: جفری شاو، 1990..... 80
- عکس (5-7). جزئیاتی از فضای چیدمان "شهر خواندنی" با استفاده از حروف، اثر: جفری شاو، 1990..... 80
- عکس (5-8). نحوه استفاده مخاطب از دوچرخه‌ای که به عنوان اینترفیس عمل می‌کند..... 81

- عکس (9-5). امپراطوری‌های جا به جا شده، اثر: رافائل لوزانو، 1997 82
- عکس (10-5). نحوه عملکرد چیدمان امپراطوری‌های جابجا شده که مخاطب با حرکت دست خود، قادر به تغییر آن می‌باشد 83
- عکس (11-5). ماتریکس 1، اثر: اروین ردل، نیویورک، 2002 84
- عکس (12-5). ماتریکس 2، اثر: اروین ردل، 2005 84
- عکس (13-5). ماتریکس، اثر: اروین ردل، 2005 85
- عکس (14-5). فضای داخلی جهانی، اثر: ماساکی فوجیهاتا، 1996 86
- عکس (15-5). جزئیاتی از چیدمان "فضای داخلی جهانی"، اثر: ماساکی فوجیهاتا، 1996 86
- عکس (16-5). بمب خوشه‌ای، اثر: الکس مک لین، 2001 89
- عکس (17-5). بمب خوشه‌ای، اثر: الکس مک لین، 2002 89
- عکس (18-5). موج متن، اثر: روی اسکات، 1983 91
- عکس (19-5). نمونه‌ای از "اینترنت آرت"، عنوان: خطوط زندگی، اثر: جودی زلن 92
- عکس (20-5). صخره‌ها، قسمتی از اینستالیشن اوسموس، اثر: شارلوت دیویس، 1995 94
- عکس (21-5). جلیقه‌ای که در اینستالیشن اوسموس به عنوان اینترفیس استفاده شد 94
- عکس (22-5). جنگل، قسمتی از اینستالیشن اوسموس، اثر: شارلوت دیویس، 1995 94
- عکس (23-5). دنیای کد، قسمتی از اینستالیشن اوسموس، اثر: شارلوت دیویس، 1995 95
- عکس (24-5). فضای گنبدی شکل برای اجرای چیدمان شب عید، اثر: جفری شاو، 1993 96
- عکس (25-5). مکان قرار گرفتن رباط و نحوه ارتباط مخاطب با اثر، شب عید، اثر: جفری شاو، 1993 96
- عکس (26-5). صحنه ثابت شده در جریان اجرای اثر "شب عید"، اثر: جفری شاو، 1993 96
- عکس (27-5). پروژه واقعیت مجازی، "کیو"، اثر: برند لینترمن و جفری شاو، توکیو، 1996 98
- عکس (28-5). پروژه واقعیت مجازی، "کیو"، اثر: برند لینترمن و جفری شاو، توکیو، 1996 98
- عکس (29-5). نحوه عملکرد چیدمان دیجیتال "بر فراز مانزارا"، اثر: تامیکو تیل و زهرا هوشمند، 2000 99

- عکس (30-5). جزئیاتی از چیدمان دیجیتال "برفراز مانزانا" و تصاویری که در پی تعامل مخاطب با اثر ایجاد می‌شود..... 100
- عکس (1-6). چیدمان "دلفینیوم"، اثر: ادوارد استیجن، موزه هنر مدرن نیویورک، 1936..... 113
- عکس (2-6). نمونه‌ای از هنر بی‌آرت، خرگوش فلورسنتی سبز، اثر: ادواردو کاک، 2000..... 114
- عکس (1-7). ساین اسکپ، اثر: چارلز سوری، 1967..... 120
- عکس (2-7). شایعات بی‌اساس، اثر: چارلز سوری، تکنیک: نقاشی الگوریتمی، 1989..... 120
- عکس (3-7). ترکیبات زیبایی، اثر: نانسی بورسون، 1982..... 121
- عکس (4-7). دستکاری عکس، اثر: نانسی بورسون..... 121
- عکس (5-7). دستکاری عکس، اثر: نانسی بورسون..... 121
- عکس (6-7). "مونالو"، اثر: لیلیان شوارتز، 1987..... 122
- عکس (7-7). مرد ویتروین، اثر: لیلیان شوارتز..... 122
- عکس (8-7). اسب شگفتی ساز انتزاعی، اثر: اسکات گریسبک، 1995..... 123
- عکس (9-7). تجلیل از جنی هولزر و باربارا کروگر، اثر: اسکات گریسبک، 1995..... 123
- عکس (10-7). از مجموعه سریگرافی "بسترهای مخفی رودخانه کانی جاز"، اثر: گونزالس دی..... 124
- عکس (11-7). "آخرین روز تعطیلات"، اثر: پاتریشیا پیسینی، 2001..... 125
- عکس (12-7). زمان تمثیلی، اثر: چارلز کوهن، 2006..... 126
- عکس (13-7). "رویال کپنهاگ"، اثر: الکساندر اپستول، 2001..... 126
- عکس (14-7). "روسنت هال"، اثر: الکساندر اپستول، 2001..... 126
- عکس (15-7). "دوازدهم هرگز"، اثر: جرالد وندرکاپ، 1999..... 127
- عکس (16-7). "راهرو"، اثر: کریگ کال پاکجیان، 1997..... 128
- عکس (17-7). تهویه مطبوع چهارم، اثر: کریگ کال پاکجیان، تکنیک: پرینت روی آلومینیوم، 2000..... 128
- عکس (18-7). "پروانه‌ها"، اثر: جوزف سیر، 1995..... 129

- عکس (7-19). "پروانه ها"، اثر: جوزف سیر، تکنیک: عکاسی دیجیتال، 2001.....129
- عکس (7-20). بدن، اثر: پیتر کامپوس، تکنیک: چیدمان ویدئویی (ایجاد سایه به وسیله پروژکتور)، 1974.....130
- عکس (7-21). چیدمان ویدئویی، اثر: پیتر کامپوس، 1970.....130
- عکس (7-22). رودخانه کوریسو، اثر: الیور واسو، 2009.....131
- عکس (7-23). درّه راینر، اثر: الیور واسو، 2009.....131
- عکس (7-24). ترس از خلاء، اثر: دانیل کنوگار، 1991.....132
- عکس (7-25). دیجیتال هاید 2، اثر: دانیل کنوگار، 2000.....133
- عکس (7-26). کلون 76، اثر: دیتر هیوبر، 1997.....133
- عکس (7-27). کلون 100، اثر: دیتر هیوبر، 1997.....133
- عکس (7-28). ویلیام لاتام در حال خلق یکی از مجسمه‌هایش.....134
- عکس (7-29). دودکش 2، اثر: ویلیام لاتام، 1995.....134
- عکس (7-30). سریو ای. 2، ای، اثر: ویلیام لاتام، 1995.....134
- عکس (7-31). رموز چهره، اثر: مولر پوهل، 99-1998.....135
- عکس (7-32). نابینایی، اثر: مولر پوهل، 2000.....136
- عکس (7-33). من امروز روی فیلمم کار کردم، آیا تو الان با کسی قرار داری؟، اثر: وارن نی دیچ، 2002.....137
- عکس (7-34). من عاشق کوین اسپسی هستم، اثر: وارن نی دیچ، 2002.....137
- عکس (7-35). توکیو گیز 3، اثر: کیسی ویلیامز، 2000.....138
- عکس (7-36). آوتار 3، اثر: کیسی ویلیامز، 2002.....138
- عکس (7-37). راپسودی اسپری، اثر: کارل فاج، 2000.....139
- عکس (7-38). گو گو پو وو 2، اثر: کریس فینلی، 2001.....139
- عکس (7-39). هوس، اثر: جوزف نچواتال، 2001.....141

- عکس (40-7). ویروس، اثر: جوزف نچواتال، 2001.....141
- عکس (41-7). هرزه فروتن، اثر: جوزف نچواتال، 2009.....141
- عکس (42-7). یوخیم هندریکس در حال اجرای یکی از آثارش 142
- عکس (43-7). دید هنرمند از جهان، اثر: یوخیم هندریکس، 93-1992 142
- عکس (44-7). دست‌ها، اثر: یوخیم هندریکس، تکنیک: طراحی دیجیتال، 93-1992 142
- عکس (45-7). میز، اثر: یوخیم هندریکس، تکنیک: طراحی دیجیتال، 93-1992 143
- عکس (46-7). روزنامه، اثر: یوخیم هندریکس، تکنیک: طراحی دیجیتال، 1994 143
- عکس (47-7). سفر روح، اثر: لونتِه پیترفی، تکنیک: نقاشی دیجیتال، نرم افزار: فتوشاپ، 2010 144
- عکس (48-7). بگذار بسوزد، اثر: لونتِه پیترفی، تکنیک: نقاشی دیجیتال، نرم افزار: فتوشاپ، 2009 145
- عکس (49-7). چشم انداز، اثر: لونتِه پیترفی، تکنیک: نقاشی دیجیتال، نرم افزار: فتوشاپ، 2009 145
- عکس (50-7). اثر: جیم جونز، تکنیک: نقاشی دیجیتال، نرم افزار: فتوشاپ، 2009 146
- عکس (51-7). پرتره، اثر: جیم جونز، تکنیک: نقاشی دیجیتال، نرم افزار: فتوشاپ، 2009 147
- عکس (52-7). اثر: جیم جونز، تکنیک: نقاشی دیجیتال، نرم افزار: فتوشاپ، 2009 147
- عکس (53-7). پیش طرح اولیه برای نشان دادن کلیت کار 150
- عکس (54-7). عکاسی رون کراب از خودش به عنوان مدل 151
- عکس (55-7). پس زمینه کار که با تکنیک نقاشی دیجیتال خلق شده است 152
- عکس (56-7). طراحی شبه‌وار فیگورها روی کاغذ و اضافه کردن آن‌ها به پس زمینه دیجیتال 152
- عکس (57-7). تلفیق طراحی و عکس در رایانه 153
- عکس (58-7). ترکیب طراحی خطی با پس زمینه خاکستری 154
- عکس (59-7). اضافه کردن رنگ به پس زمینه خاکستری 154
- عکس (60-7). کار بر روی جزئیات صورت 155

- عکس (61- 7). طراحی مدل پسرپچه و تلفیق طراحی خطی با عکس.....156
- عکس (62- 7). تغییرات دیجیتالی ایجاد شده در عکس دخترپچه 156
- عکس (63- 7). طراحی حالت دست‌های مدل‌ها، در نرم افزار سینمای چهار بعدی.....157
- عکس (64- 7). اضافه کردن دست‌های طراحی شده در نرم افزار فتوشاپ.....157
- عکس (65- 7). طراحی قایق در نرم افزار سینمای چهار بعدی 157
- عکس (66- 7). تلفیق تصویر قایق با تصاویر شخصیت‌های طراحی شده، در نرم افزار فتوشاپ.....157
- عکس (67- 7). طراحی نمادهای سنتی 158
- عکس (68- 7). جزئیات صورت دخترپچه 158
- عکس (69- 7). طراحی جزئیات لباس دزد دریایی 159
- عکس (70- 7). مشخص کردن زاویه‌ای دقیق برا انعکاس عناصر در آب.....160
- عکس (71- 7). طراحی انعکاس عناصر تصویر در نرم افزار فتوشاپ 160
- عکس (72- 7). طراحی لایه جداگانه‌ای از آب در نرم افزار فتوشاپ 160
- عکس (73- 7). کنار هم قرار دادن تمام لایه‌های طراحی شده با استفاده از نرم افزار فتوشاپ 161
- عکس (74- 7). فرمت نهایی نقاشی دیجیتال "تیزبین باش"، اثر: رون کراب 161
- عکس (75- 7). اثر: ژینوس تقی زاده، تکنیک: پرینت روی پارچهٔ بوم، 1389.....164
- عکس (76- 7). اثر: ژینوس تقی زاده، تکنیک: پرینت دیجیتالی و چیدمان، 1387.....165
- عکس (77- 7). 11 سپتامبر را فراموش نکنیم، اثر: عطاالله امیدوار، تکنیک: نقاشی دیجیتال، 1386.....166
- عکس (78- 7). برج ایفل، اثر: عطاالله امیدوار، تکنیک: نقاشی دیجیتال، 1386.....167
- عکس (79- 7). شهرداری منطقه 14، اثر: عطاالله امیدوار، تکنیک: نقاشی دیجیتال، 1386.....167
- عکس (80- 7). خواب پنج، اثر: حسین خسروجردی، تکنیک: پرینت روی بوم و اکریلیک، 1385.....169
- عکس (81- 7). فرصت از دست رفته، اثر: حسین خسروجردی، تکنیک: پرینت روی بوم و اکریلیک، 1384.....170

- عکس (82-7). خواب، اثر: حسین خسروجردی، تکنیک: پرینت روی بوم و اکریلیک، 1380..... 170
- عکس (83-7). درخت، اثر: حسین خسروجردی، تکنیک: پرینت روی بوم و اکریلیک، 1385..... 171
- عکس (84-7). صلح سبز، اثر: حسین خسروجردی، تکنیک: پرینت روی بوم و اکریلیک، 1385..... 171
- عکس (85-7). پرواز قرمز کریمسون، اثر: حسین خسروجردی، تکنیک: پرینت روی بوم و اکریلیک، 1385..... 172
- عکس (86-7). آرامش ابدی، اثر: حسین خسروجردی، تکنیک: پرینت روی بوم و اکریلیک، 1384..... 172
- عکس (81-8). بدون عنوان، اثر: شادی داوریان، تکنیک: نقاشی دیجیتال - پرینت روی بوم، 1389..... 178
- عکس (82-8). صدای سکوت، اثر: شادی داوریان، تکنیک: نقاشی دیجیتال - پرینت روی بوم، 1389..... 180
- عکس (83-8). وسوسه، اثر: شادی داوریان، تکنیک: نقاشی دیجیتال - پرینت روی بوم، 1389..... 182
- عکس (84-8). بدون عنوان، اثر: شادی داوریان، تکنیک: نقاشی دیجیتال - پرینت روی بوم، 1389..... 183
- عکس (85-8). اسطوره، اثر: شادی داوریان، تکنیک: نقاشی دیجیتال - پرینت روی بوم، 1389..... 185
- عکس (86-8). حق نام دیگر من بود، اثر: شادی داوریان، تکنیک: نقاشی دیجیتال - پرینت روی بوم، 1389..... 187
- عکس (87-8). حق نام دیگر من بود 1، اثر: شادی داوریان، تکنیک: نقاشی دیجیتال - پرینت روی بوم، 1389..... 188
- عکس (88-8). حق نام دیگر من بود 2، اثر: شادی داوریان، تکنیک: نقاشی دیجیتال - پرینت روی بوم، 1389..... 189